NRO 51

# KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego Imperatora Całey Roſsyi.

## z Wilna VS. 18 Kwietnia 1800 we Srzodę

### Z Petersburga VS. 6 Kwietnia.

JEGO IMPERATOSKA MOSC zaſtanawiaiąc ſię nad tym wszyſtkim, cokolwiek mogło bydź użytecznym dla dobra wiernego Jego poddaństwa, od początkow panowania ſwoiego miał w ſzczegulnieyszym względzie handel, widząc iż ten ieſt gruntem i zasadą bogactw kraiowych. Poſtanowił teraz oswiadczyć łaſkę Monarszą tym kupcom, ktorzy w ſtanie ſwoim dyſtyngwuią ſię naybardziey. Dawane im odtąd będą tytuły Konſiliarzow handlowych; ſtopień ten odpowiadać ma ósmey klaſſie ſłużby Cywilney. Imiona pierwszych tą doſtoynoscią zaszczyconych naſtępuią: Kupcy S. Petersburscy Kusow, Olchin, Liwio; Moſkiewscy: Gubin, Uwarow; Wołobodſki Łaptiew; Kurſki Nifontow; S. Petersburgſki Mołwo: Wielikouſtiużſki Amerykańſkiey kompanii Direktor Bułhakow; Irkutſki teyże kompanii Direktor Milnikow.

Regimentu garnizonowego Gorczakowa 1 Maior Szamszew zoſtał Plac Maiorem w Fridrichshamie. Leibgwardyi regimentu Wielkiego Xiążęcia Konſtantyna Podpółkownik Bachmetiew 3 naznacza ſię Szefem regimentu grenadyerow dawniey Liapunowa, i rangę otrzymał Generał Maiora; muszkietyerow Manteifela Podpółkownik Kazarinow Półkownikiem zoſtał. tegoż regimentu Maior Gwozdew, i muszkietyerow Borozdina 2 Woropanow zoſtaią Podpołkownikami. Naznaczeni kommendantami: ſtrzelcow Bagogewuta Półkownik Szczerbakow; muszkietyerow Stellicha Półkownik Taubert. Półk Kawalergardow należeć ma do inspekcyi Generała Kawaleryi Graffa von der Pahlen. Eſkadrony Moſkiewſkie huzarſkie wcielaią ſię do regimentu huzarſkiego Generała Lindenera.

Otrzymali rangę Generał Maiorow Półkownicy: leibgwardyi regimentu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Uszakow 1 naznaczony Szefem muszkietyerow przedtym Mertensa 1; regimentu muszkietyerow Doktorowa Buſſow naznaczony Szefem muszkietyerow przedtym Stellicha. Podpółkownicy zoſtaią Półkownikami: grenadyerow Xiążęcia Meklenburgſkiego Gotowcow 1 i 2. Muszkietyerow Sukowa Niejełow; Maiorowie Podpółkownikami: muszkietyerow Borozdina 2 Tapasow: muszkietyer w Kothofa Rakowſki; świty Monarszey Aderkas 1. Wtorego Kadetow korpusu Półkownik Ketler naznaczony Szefem korpusu kadetow w Szkłowie. Uwalniaią ſię od ſłużby: Generał Maior Stellich; Generał Maior Mertens 1 z mundurem; regimentu 1go Połkownik Jakowlew z mundurem i rangą Generał Maiora; znayduiący ſię w kadetſkim korpuſie w Szkłowie Podpółkownik Fliwerk.

### z Wiednia 12 Kwietnia z Gazety Wiedeńſkiey.

Z Pragi wiadomość odbieramy, że Arcy Xiąże Karol i Xiąże Albert Saſko Cieszyńſki d. 7 ſzczęśliwie przybyli do pomienionego miaſta. Przed wyiazdem ztąd na roſkaz Cesarza Jmci zgromadzeni lekarze nayſławnieyſi w liczbie XI, przez całe trzy godziny naradzali ſię względem choroby Arcy Xiążęcia, i ſposobow iey leczenia; nayprzyzwoitszemi nakoniec osądzono: ſpoczynek i wody Carlsbadſkie. Dla tych przyczyn udać ſię muſiał do Czech. Xiąże Saſko Cieszyńſki odwiedzić poſtanowił familią w Dreznie. Xiąże de Berry wyiechał do Włoch do obozu Generała Melas, zkąd uda ſię do Florencyi odwiedzaiąc Wuia ſwoiego Krola Jmci Sardyńſkiego. Pogłoſka o przyszłym zaślubieniu Xiążęcia z Krolewną Neapolitańſką bez dowodu rozgłoszona.

Do portu Trieſte zawineło kilka fregat Tureckich; maytkowie nie odbieraiąc dawno wysłużonego żołdu, iawne oświadczyli nieukontentowanie. Porta o tym uwiadomiona kazała posłowi ſwoiemu przy naszym Dworze wyliczyć pieniądze, frega-

ty zaś odprawić iak nayrychley do Archipelagu. Wyiechał Poseł do Trieſtu d. 24 Marca; za dni kilka ma powrócić; tym czasem donoszą z Conſtantinopola, iż Wielki Sultan wyznaczył onemu naſtępcę Ibrahima Affi Effendi, który w Maiu lub Czerwcu przybędzie do naszey ſtolicy. Wiadomość o poddaniu ſię wyspy Maltańſkiey potrzebuie potwierdzenia; o tym wątpić nie można, iż Król Jmć dwóch Sicilii zalecił znaczney woyſka ſwoiego diwizyi pośpieszać do Piemontu, dla wspólnego z Auſtryakami czynienia.

Od dawnego czasu, wraz po wkroczeniu armii naszey do Włoch i wypędzeniu Francuzow z całego kraiu, Cesarz Jmć miał przed Tronem ſwoim zaſkarżonych kilku Kommiſſarzow woiennych; obwiniali ich zkrzywdzeni mieszkańce o zbyteczny uciſk, zdzierſtwa, niesprawiedliwy podatkow roſkład, kontribucye i rekwizycye wielorakie. Monarcha wyſłuchawszy łaskawie ſkarg poddańſtwa, kazał pilnie weyrzeć we wszyſtko, Dwóch pierwszych Kommiſſarzow z urzędu złożono. Mamy nadzieię, iż Sąd na złych adminiſtratorow ſprawiedliwy, koniec zdzierſtwom położy; zatym uſtanie podobno niedoſtatek żywności, na który narzekać zaczynaią Włoſi. Z Liguryiſkiego kraiu czekamy ważnych rapportow, ponieważ ſtraż przednia armii Generała Melas przybliżyła ſię do Prowincyi zachodniey; tamże poszły regimenta na zimowych leżach ſtoiące w Toſkanii; na ich mieysce w pomienionym kraiu nowe zaciągać mamy.

Z Anglii niedawno wiele złota i ſrebra do naszey ſtolicy przywieziono; ſą to ſubſidia, które nam daie Król W. Britannii na kampanią. Od kilku dni raz ieszcze mówić zaczęto o propozycyach do ugody podanych przez Konsula Buonaparte; o przyięciu z naszey ſtrony tym bardziey wątpić można, im większe rząd czyni przygotowania woienne; dziś 2 tyſiące młodych Węgrzynow ruszyło do armii Nad Reńſkiey.

*z Londinu 8 Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey.*

Xiąże de Galles proſić kazał Króla Jmci Dwòch Sicilii, ażeby iemu pozwolono użyć więcey ludzi, i 30 przynaymniey takich machin, iakie iuż ſą wynalezione do rozwiiania i przepisywania ſtarodawnych rękopism z Herculanum dobytych; wielka ich ieſt liczba; znalazłyby ſię między niemi podobno dzieła ſzacowne; lecz ponieważ od lat bardzo wielu ieden tylko człowiek nad tym pracuie, ſkarb wielki odłogiem leży. Na czele buntownikow, którzy fregatę Danae zdradzieckim ſposobem do portu Breſtęńſkiego wprowadzili, był Jackson, niegdy Sekretarz Parkera, dowodzcy pamiętnych rozruchow na flotcie naszey wszczętych w Nore r. 1795. Ten z wielo wspólnikami na on czas otrzymał pardon Królewſki,

Cóżkolwiek prawi częſtokroć w Parlamencie Oppozycya, mamy ieszcze konſtitucyą. Znaiome prawo habeas corpus zawieszone w roku przeszłym zoſtało; czas upłynoł zamierzony, nowey zaś prorogacyi ieszcze nie było, Miniſtrowie w Anglii i Jrlandyi na wolność puścić kazali wielu aresztowanych obywatelow. W Dublinie uchwalono pożyczkę 4 millionow 500 tyſięcy FS. Teraz iakby pośrzod pokoiu głębokiego, myślemy iedynie o przyozdobieniu ſtolicy naszey; wiadomy ieſt proiekt budowania nowey sali na seſsye Parlamentu nowego połączonych iuż narodow; dzis innym zatrudniamy ſię ważnieyszym; mieysca przyległe bankowi Londińſkiemu biorą inną poſtać; od Latheburg do Finsburg ma bydź prowadzona nowa i szeroka ulica; zrzucaią budy Bellalley, Kościoł S. Bartłomieja. &c.

Teſtament zmarłego w Chinach Cesarza Kang Hy ogłoszonym zoſtał; zaczyna ſię od tych ſłów: Od założenia Monarchii do dziſieyszych czasow nie było Cesarza ktòryby nie oddawał cześci Bogu należney. Z Bombai piszą, iż Zeman Schach uwiadomiony o rozruchach wszczętych w Cabul i Nagae za namową Tatarow południowych, zbliżał ſię ku nim z armią. Półkownik Tot hering poſkromił Jndyanina Hemady który Przeciw Anglikom rokosz podnioſł, woyſka rozgromił, głowę buntownika ocenił. Z obszernego rapportu Miniſtra Dundas rzecz ieſt widoczna iż w teraznieyszym roku kompania wschodnio Jndyiſka 4 millionami FS. przynaymniey bogatszą ieſt, niżeli była w roku 1798; nie licząc Mysorſkiey zdobyczy.

Sławny między lekarzami Angielſkiemi White wyiechał do Conſtantinopola, chcąc sam doświadczyć wynalezionego przez ſię sposobu leczenia morowey zarazy. Flotta Lorda Bridport do Torbay zawineła, przynoſząc o nieprzyiacielſkiey wiadomość, iż gotuie ſię z Breſtu wychodzić pod żagle. W okolicach pomienionego portu ſtoi 24 tyſiące żołnierza lądowego; zkąd wnoſiemy iż nieprzyiaciel o wyprawie Jrlandſkiey myślić nie przeſtał. Dla tego woyſkom Angielſkim dane ſą roſkazy bydź w zupełney gotowości na ſkinienie; 2 tyſiące ludu z gwardyi Królewſkiey do Cork przybyło. Nie tak przecie nam są ſtraszne przygotowania Francuzow i Hiszpanow, iak przerażaią rapporta o ſtanie wnętrznym Jrlandyi, gdzie mordom i rabunkom końca nie ma; naywiększe rozruchy panuią w okolicach Limerich i Kildare.

Hrabia Carysfort wyznaczony ieſt posłem do Berlina. Osada Botany bay według naypóźnieyszego donieſienia, w kwitnącym ieſt ſtanie O spaleniu okrętu Admiralſkiego, Królowa Karolina, dokładną wiadomość

mamy. 800 ieńcow Francuzkich Lord Keith wysadził na ląd i sam został w Livornie; Kapitan Todd wypłynoł na podbicie wyspy. Capraia Pałał okręt godzin 4; oprocz 800 ludzi straciliśmy na nim 200 tysięcy F.S. w gotowiznie, kassę flotty na morzu śrzodziemnym, wszystkie Lorda Keith papiery raporta, instrukcye, i bardzo wiele ammunicyi. Lord Proby kapitan fregaty Danae z Officyerami swoiemi przez zamianę powrócił do Oyczyzny. Xiąże d' York odprawił niedawno kilka konferencyi z Królem Jmcią; do wyprawy taiemney przygotowania wprawdzie nie ustały, lecz nie są ogromne iak w początkach; niektóre regimenta siadły na okręt.

Pamiętno iest każdemu, że r. 1798 we Francyi proiektowano trzy razem armie prowadzić do Anglii, powietrzem, morzem, i pod morzem; pracowali nad tym Thilorier, Garnerin, i tym podobni; dzis nie wiadomo kto wymyslił nowy sposob zniszczenia W. Britannii. Maią Francuzi, nie iuz sypać groble, iak Alexander Wielki i Richelieu Kardynał, lecz stawiać ogromne batterye pośrzod morza w Manche Kanale upatrzywszy do tego zdatne mielizny, których iest bardzo wiele, iedne drugich bliskie, ażeby w potrzebie wzaiemną sobie pomoc dać mogły; lecz podobno, iak armie nad powietrzna i pod morzem, tak dziwneysze batterye, szczerym będą wymysłem i marzeniem.

*z Paryża 8 Kwietnia z Gazety Frankfortskiey*

Kommissya do negocyacyi z Posłami Amerykańskiemi wyznaczona, rozpoczeła swoie czynności. Podczas ostatnich rozruchow w departamentach Vendeyskich, Wodzowie robili monetę papierową, i między ludem rozrzucali. Diwizya Bourmont wypotrzebowała oney za 80 tysięcy liwrow. Po zaszłey ugodzie, rozwiązaniu woyska rokoszanow, mieszkańce krzywdę swoią przełożyli Hrabiemu; Bourmont sprawiedliwość przyznał, resztę maiątku własnego przedał, pretensyą zaspokoił. Uniadomiony o postęp ku uczciwym pierwszy Konsul, w nadgrodę imie Hrabiego z regestru Emigrantow wymazać roskazał. Tenże gdy Ex Direktor Carnot Ministerium woiennego przyimować niechciał, oddał urząd Konsiliarzowi stanu Lacuée; iest to przyiaciel poufały Carnota; rada iego i namowa były skuteczne; Ex Direktor powrócił do usług publicznych i przysięgę przed Konsulem wykonał.

Mówiono iż General Berthier wyiechał do Dijon; bawi dotąd w stolicy; dnia wczorayszego oglądał manewruiące na polu Marsowym trzy razem półbrygady, które z Departamentow Wendeyskich Brune wysłał do armii rezerwowey; ta z 6 diwizyi składać się powinna pod kommendą Generałow Duhem, Loison, Chamberlac, Rondet,, Chabran, Watrin. Namiestnikami Naywyższego Wodza naznaczeni: Murat i Victor; Szefem sztabu Dupont. Pomieniona rezerwa składać się ma z 12 pół brigad letkiey i cięższey piechoty, tyluż regimentow konnych, dwóch diwizyi kanonierow; do czego przydawszy ochotnikow, łatwo zgadnąć iey liczbę. Berthier nie wprzód wyiedzie do obozu, aż wszelka będzie w Dijon gotowość na przyięcie i utrzymanie wodza z armią.

Kładniemy wyrazy listu, który do niego pisał Konsul Buonaparte. Talenta militarne, któreś okazał Generale w tak wielu zdarzeniach, ufność którą w tobie rząd położył, wyciągaią koniecznie, ażebyś armiom Francuzkim hetmanił. Przez zimę, iako woienny Minister, wprowadziłeś porządek do Departamentu twoiego; opatrzyłeś żołnierskie potrzeby, ile okoliczności i czas pozwolił; wiosną i latem rycerzom naszym do zwycięztwa masz przodkować; ten albowiem śrzodek na pewnieyszy będzie do ziednania pokoiu i utwierdzenia Rzeczy. Przyimi razem Generale dowod ukontentowania rządowego z administracyi twoiey w Departamencie woiennym.

Buonaparte

W iakim dziś stanie iesteśmy, albo raczey czego nam ieszcze potrzeba, wyraził dokładnie Prezydent zamykaiąc obrady tegoroczne zgromadzenia prawodawczego. Napisaliśmy, rzekł, prawa, iesli nie nayleprze, przynaymniey takie iakich trzeba było narodowi żadnych nie maiącemu. Powróciwszy do domu namyślić się będziemy, iak pisać księgę praw ciwilnych, naprawić kriminalne, podać przepisy rolnikom, podnieść z upadku handel, ożywić zniszczone osady, skarb napełnić. Czas poświęcony na spoczynek połóżmy na oświecenie się, naukę, i przygotowanie do następuiącey znowu pracy prawodawczey w przyszłym roku; bo komuż bardziey, iak prawodawcom przystoi myslić o szczęściu i pomyślności narodowey....

Pogłoski o blisko następuiącym pokoiu nie ustaią; lecz na to innego dowodu nie ma iak tylko, że się kampania ieszcze nie zaczeła, i podobno zacznie się nie rychło. Do Dijon ledwie pierwsza kolumna armii rezerwowey przyciągnęła z 9 tysięcy złożona. Senat wyznaczył iuż sędziow zasładać maiących w kassacyinym trybunale; tu właściwe sobie mieysce znaleźli Adwokaci. ludzie prawni; Tronchet, Target, i wielu innych tu zasiadaią. Wkrótce spodziewany iest w naszey stolicy Haller, który gdy był Podskarbim armii Włoskiey, ta w r. 1796 i 1797 nieznała niedostatku. Pod Tours zgromadzaią się wszystkie regimenta i półbrigady z Departamentow Zachodnich do Wschodnich przeyść maiące; wielu Szuanow zaciąga się do woyska; inni od pierwszego Konsula i Generała Brune zachęceni służąc w Gwardyi narodowey strzegą dziś bespie-

czeńſtwa nabywaiących dobra narodowe, ktorych niedawno byli głównemi nieprzyiaciołami.

W Departamencie Ardeche powiększaią ſię rozruchy domowe; rokoszanie zaymuią rozmaite miaſta, wycinaią wolności drzewo, rabuią domy i maiątki Republikantow; główna ich potęga w Aubenas i Joyeuse; rząd uſiłuie pożar przytłumić w iſkierce. Porównawszy liſtę dawnieyszą i nową, Departament ſprawiedliwości 3 prawie liwrow millionami mniey kosztować będzie, niż pod rządem Direktorow. Mówiono wiele w naszey ſtolicy o nowym ſpiſku; pierwszy Konsul, Miniſtrowie, Prawodawcy, &c ginąć mieli: pokazało ſię że pogłoſka zmyśloną była. Buonaparte prezydował wczora na ſeſſyi Inſtitutum narodowego; liczono ſłuchaczow 2 tyſiące; Lacepede i wielu innych czytali dzieła uczone; Cuvier pochwałę zmarłego Daubenton.

Senator Sieyes długą na wſi miał rozmowę z pierwszym Konsulem. Pozwolone dziś ieſt każdemu wolne ſprawowanie obrządkow religii; święta iednak i uroczyſtości Republikańſkie przez Jakobinow uſtanowione nie upadły: niedawno obchodzilismy uroczyście święto wiosny i młodości. W Bordeaux pierwszy Konsul kazał założyć museum dla wygody i inſtrukcyi publiczney. Od armii naszych nie mamy nic ważnego. Maſſena donoſi o wyprawie przedſięwziętey do kilku miaſteczek Piemontſkich. Moreau o podpisaney w Moguncyi umowie z Generałami Auſtryackiemi, mocą ktorey wolna będzie żegluga na Renie. Oczewiſty świadek powiada, iż w Departamentach zachodnich, mianowicie na prawym brzegu Loire rzeki, równie dziś panuie ſpokoynosć iak r. 1788.

Prefektow narod wszędy przyioł z radością; ponieważ wszyſtkich prawie wybrał Buonaparte ludzi umiarkowanych, ſpokoynych, co w rewolucyi byli nieznaiomemi. O kapitulacyi Egiptſkiey donoszą iuż pisma nasze, nic iednak nie mówiąc o warunkach. Wierzyć zaczynamy, że pierwszy Konsul przewidział ten przypadek, i dla tego ſam wcześnie powrócił do Europy. General Dumas dnia wczorayszego prezentował onemu nowo uzbroionych huzarow i ochotnikow; każdego mundur kosztuie bliſko 600 liwrow. Chymik Hapel w Gwadalupie wynalazł nowy ſposob wyciągania cukru z trzciny, mniey kosztowny od dawnieyszego, i ſzóſtą część cukru więcey daiący. Sławnego przedtym wodza Szuanow Cormartin z Cherbourg do zamku Hamm przeprowadzić kazano.

Pierwszy Konsul uſtanowił radę, ktorey obowiązkiem będzie roztrząsać, czyli korsarze nasi i okręta woienne w chwytaniu ſtatkow nieprzyiacielſkich, lub oboię tnych towarami nieprzyiacielſkiemi ładownych, nie przeſtępuią prawa i ſłuszności. Prezydnie konſiliarz ſtanu Rhedon. Ten mieć będzie wiele doczynienia, teraz miano wicie, gdy nasi korsarze do wszyſtkich portow nad zwyczay większą liczbę zchwytanych okrętow zprowadzać zaczeli.

*z Strasburga 1 Kwietnia z Gazety Courier du Bas Rhin*

Do Bazilei przed lilko dniami powrócił z Paryża Szef sztabu armii nad Reńſkiey Deſsolles; żadney nie ma nadziei bliſkiego pokoiu; General en chef Moreau na paradzie woyſku zgromadzonemu oświadczył, iż wſzyſtkie kroki do ugody czynione były daremnemi; zatym nie mieszkaiąc kampania będzie zagaiona; Wódz ma nadzieię, iż armia dopełni powinnność ſwoią, iak wyciąga o honor i dobro narodu. W krótce potym Moreau oglądaiąc regimenta zgromadzone na równinach Weiler o milę od Bazilei toż ſamo oświadczenie powtórzył.

*z Bruxelles 3 Kwietnia z Gazety Courier du Bas Rhin*

Liczne ſtatki Angielſkie zamykaią teraz uście Escaut i Mozy; ztąd domyſł, że taiemna i wielka wyprawa na Zelandyą lub Flandrią ieſt wymierzona. Prefektowie Departamentow Belgickich maią zupełną moc od Konsula Buonaparte wſpółziomkow naszych wymazywać z regeſtru emigrantow, do ktorego nigdy należeć nie mogli, gdyby Direktorowie Francuzcy znali ſprawiedliwość. Już wielu, między innemi Xiążę de Beaufort zoſtał wymazanym. Z Paryża przyszedł roſkaz, ażebyśmy trzydzieſtego konia dawali Belgowie do armii Nad Renem dokazywać maiącey, pod artilleryą.

*z Ausxpurga 2 Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey*

Główna kwatera armii Auſtryackiey z Donaueschingen ma bydź wkrótce przenieſioną do Stockach. Z Conſtancyi donoſzą, że Francuzi całą potęgę zgromadzaią pod Schaffhausen, zamyślaiąc tu Ren przechodzić. Z swoiey ſtrony Baron Kray uczynił potrzebną gotowość do przyięcia nieprzyiacioł. Do Jnspruck niespodzianie roſkaz przyſłano, ażeby wszyſtkie milicye i ſtrzelcy do Voralbergu luszali; zgadnąć trudno, czyli iuż wtargneli Francuzi, albo też zagrażaią wtargnieniem. Dziś Pułkownik Angielſki Ramſay w obecności Xiążęcia de Condé oglądał regimenta Szwaycarſkie: Bachman, Watteville, Salis; na dopełnienie w nich potrzebney liczby żołnierza, młódź z Szwaycarow przychodzi.

N^RO 31.

# DODATEK
## DO
# KURYERA LITEWSKIEGO

z *Wilna VS.* 18 Kwietnia 1800 we Srzodę.

*z Hagi 5 Kwietnia z Gazety Courier du Bas Rhin.*

Konſiliarz Stanu Marmont powrócił z Amſterdamu; przy pomocy urzędnikow municynicypalnych i kilku reprezentantow, nic iednak nie ſprawił; bankierowie i kupcy Batawſcy pożyczyć nie chcieli Francuzom 12 millionow, chociaż Buonaparte obiecywał prędko kapitał wròcić, procent płacić 6, w zakład dawał kleynoty dawney koronne, i rozmaite dochody publiczne. Muszą więc Francuzi czekać cierpliwie przybycia owych ſkarbow, które na morzu Jndyiſkim zabrać miał kapitan Malroux. Direktoriat chciał oddać naywyższą flotty Batawſkiey kommendę Admirałowi de Winter; Zgromadzenie zaś prawodawcze poſtanowiło, iż ieden z Admirałow RPtey kommenderować będzie od Schevening do uścia rzeki Embs; Texel i Zuiderseé do niego ma należeć; drugi zaś na brzegach zachodnich do uścia Mocy i Escaut. Ci iednak kommendanci zoſtawać maią pod naywyższym dozorem Admirała de Winter.

Chodzą u nas po ręku propozycye dwoiakie do przyſzłego pokoiu; oto ſą: 1. Niepodległość Hollandyi. 2. Belgium oddaie ſię Stathuderowi. 3. Wolność Szwaycarow. 4. Uſtąpienie Piemontu domowi Auſtryackiemu. 5. Kray Cisalpińſki dany w nadgrodę Królowi Sardyńſkiemu. 6. Francya zupełnie zamyka ſię w dawnych iak przed woyną granicach. W drugich propozycyach: 1. Francya uſtępuie ze Włoch, 2 Helwetom i Batawom zaręczona niepodległość. 3 Francyi granicą Ren będzie. To pewnieysza co z Anglii donoſzą, iż 40 tyſięcy zprzymierzonego woyſka wkrótce na taiemną wyprawę pod żagle wychodzi; wnoſić trzeba, że Flandrya lub Zelandya ſą naiazdem zagrożone; ponieważ naywięcey żołnierza zabieraią na okręta w Deal i Schernefs; gdyby Anglicy do Texel i Hollandyi przybywać chcieli, wypadałoby przygotowania czynić w Harwich i Yarmouth. Po odebraney wiadomości, General Augereau gońcow rozesłał na wszyſtkie ſtrony zalecaiąc podkomendnym mieć baczność na nieprzyiacielſkie obróty

*z Berne 23 Marca z Gazety Hamburgſkiey*

Głód będzie w Szwaycarach, ieśli nakoniec Francya śpichlerzow nam swoich otworzyć nie zechce. W Cantonach wschodnich naywiększy iuż panuie niedoſtatek. Zgromadzenie prawodawcze poſtanowiło, iż władza RPtey wykonawcza ma bydź poruczona 18 mężom. Ex Direktor Laharpe wydał pismo, dowodząc, iż nie Direktorowie lecz ich przeciwnicy byli przyczyną klęſk kraiowych.

*z Genui 16 Marca z Gazety Courier du Bas Rhin*

Lękamy ſię powszechnie, ażeby zarazli we choroby nie zagęściły ſię w mięście naszym, iak roku przeszłego w Nice panowały. Wſzyſtkie są napełnione szpitale. Chleb niezmiernie drogi; waga iego ledwie w trzeciey części równa ſię z dawnieyszą. Piekarze doświadczali mieszać rozmaite leguminy z mąką pszenną;; doświadczenie pokazało ſię szkodliwe. Pieniędzy gotowych prawie nie widać; oſtatek grosza wydarli nam Francuzi codziennemi pożyczkami. Stan miaſta i kraiu całego opłakany. Doſtaliśmy morzem 7 tyſięcy miar zboża; lecz cóż to ieſt na tak wielką potrzebę zgłodniałego ludu i woyſka.

*z Bredy 6 Kwietnia z Gazety Courier du Bas-Rhin.*

Półbrigady Francuzkie do Zelandyi i innych Prowincyi Batawſkich idące ſkładaią ſię wprawdzie z pięknego ludu; lecz mundury i obuwie tak są zepsute, iż wydziwić ſię trudno, iakim ſposobem żołnierz zimę mógł wytrzymać. Rząd nasz wszyſt

kiego dostarcza. W Aerschot powstały rozruchy; Kościoł do wyznania dawniey Szwaycarskiego należący, oddano teraz katolikom; garnizony okoliczne ruszyć trzeba było na przywrócenie spokoyności.

*z Bazilei 3. Marca z Gazety Frankfortskiey.*

Słychać iż w bliskości miasta naszego ma bydź wytknięty i oszańcowany oboz na 20 tysięcy; ponieważ zaś naywyższym onego kommendantem naznaczaią Szefa artilleryi Szwaycarskiey Haas, wnosić trzeba iż woysko z Szwaycarow składać się powinno. Młodź nasza gromadnie wychodzi do Włoch i Niemiec na dopełnienie regimentow: Bachman, Watteville, Salis, i Courten, ponieważ w domu nic do czynienia nie mamy. W Oberland powstaią zamieszania; boiaźń aby się niepowiększyły, sprawiła, iż półkowi strzelcow Francuzkich do Valais iuż wychodzące mu zatrzymać się kazano. Odnawia się pogłoska, iż armia pod Dijon zgromadzona ma wtargnąć do Mediolanu przez Valais, Simplon i S. Bernard; tegoż czasu Moreau od Rhineck do Moguncyi, liczący pod kommendą więcey 100 tysięcy żołnierza poydzie do Szwabii i Bawaryi.

*z Stuttgardu 6 Marca z Gazety Hamburgskiey*

Strzelce Tyrolscy zewsząd ruszaią ku granicom; naywięcey do Vorarlbergu; pospolitemu ruszeniu kazano mieć się w gotowości. Regularne zaś woyska Austryackie zgromadzaią się pod Mayenfeld. Do Brisach przybył General Murat, i oglądał regimentow kilka. Francuzi głowną siłę zprowadzili pod Schaffhausen; stoiący na drugiey stronie Renu Cesarscy widzą obroty nieprzyiacielskie; nic iednak dotąd się nie stało -

Urząd z Magistratu do opisania maiątku po zbiegłym Zameszniku Bohnerze pozostałego wyznaczony, zawiadomia, aby każdy kto tylko ma iaką pretensyą do onego zbiegłego Bohnera, czy to o dane do wyprawy Łosie lub Sarnie skury, czyli o gotowe pieniądze, iawił się z dowodami w Magistracie dla odzyskania swey należności.

NAYJASNIEYSZY CESARZ JEGOMOSC WSZECH ROSSYI uregulowanie długow Króla Jmci Stanisława Augusta i bywszey Rzeczypospolitey Polskiey przez wspólną trzech Nayiaśnieyszych Dworow Kommissyą dopełnione zatwierdziwszy, i niżey wyrażone Summy osobom tu specyfikowanym należne do zapłacenia ze swego skarbu nayłaskawiey przyiąwszy, Pełnomocni J. C. Mci wszech Rossyi Kommissarze niżey wyrażone prawidła w celu uwiadomienia każdego iak sobie ma postąpić, do publiczney wiadomości podaią:

1. Z pomiędzy pretensyi wierzycieli ś. p. Króla Jmci Stanisława Augusta i bywszey Rzeczypospolitey Polskiey w Kommissyi wspólney trzech Nayiaśnieyszych Dworow zalikwidowanych i przyznanych te tylko iedyne które w następuiącey specyfikacyi przy nazwiskach osob do których należą są wyrażone, w Rekognicyach obligowych skarbu Jego Imperatorskiey Mci wszech Rossyi zaspokoione będą.

2. Te rekognicye obligowe maią bydź produkowane w Petersburgu przed JW. Podskarbim Wielkim Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci wszech Rossyi na dniu 5 Novembris roku bieżącego naypóźniey, w uchybieniu czego iuż więcey akceptowanemi, ani zaspokoionemi nie będą.

3. Każdy Wierzyciel chcąc odebrać Rekonnoissanse, powinien się stawić przed Kommissarzami Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci wszech Rossyi osobiście, albo przez swego Plenipotenta dostatecznie i urzędownie do tego umocowanego na dniu 21 Czerwca N. S. 1 Lipca V. S. r. b. naypóźniey.

4. Każdy Wierzyciel nie będąc z osoby znanym Pełnomocnym Kommissarzom Jego Cesarskiey Mci wszech Rossyi złożyć zaświadczenia Urzędu lub Zwierzchności mieysca tego w ktorym się znayduie, iż istotnie iest tym za kogo się udaie, iest obowiązanym.

5. Każdy Plenipotent powinien się opatrzyć w przyzwoitą Plenipotencyą wyraźnie do odebrania Rekonnoissansy i zakwitowania, tudzież roborowaną przez Urząd mieysca tego, w którym się iego Pryncypał znayduie, a nie inaczey.

6. Każdy Wierzyciel obowiązany iest przy uzyskaniu Rekonnoissansy złożyć instrument, który mu służył do legitymacyi iego pretensyi, tudzież dać kwit na odebrane Rakonnoissansy.

Reszta w następuiącym Numerze.